

Hørings svar til kap. fordelt finanskomiteen i Statsbudsjettet 2022

NHO Reiseliv takker for muligheten til å gi våre kommentarer til neste års statsbudsjett. Vi er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge med over 3 500 medlemsbedrifter. Vi er tilknyttet NHO som er den største interesseorganisasjonen i Norge, og vi arbeider for å sikre våre medlemmer arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker reiselivsnæringen, slik at man legger best mulig til rette for økt lønnsomhet og sunn vekst for våre medlemmer.

De viktigste punktene for NHO Reiseliv i neste års budsjett er

- Markedsføringen av Norge må tilføres mer midler
- Reiselivsmomsen på 12 % bør senkes til 8 % for 2022
- Flypassasjeravgiften må ikke gjeninnføres
- Behold økt verdsettelsesavgift (50 pst) og økt bunnfradrag i formuesskatten

Lave markedsføringsmidler og gjeninnføring av flypassasjeravgiften svekker norsk reiselivs konkurranse- og gjenreisningevne (Prop. 1 LS kap 9.19)

Etter forslag fra regjeringen som et krisetiltak bevilget Stortinget 50 mill. kroner ekstra til internasjonal markedsføring av Norge som reisemål i revidert nasjonalbudsjett for 2021. Dessverre er dette ikke videreført for 2022. Det foreslås 181,5 mill. kroner til Innovasjon Norges ordinære arbeid med å styrke markedsmulighetene for norske reiselivsaktører. Dette er en videreføring av kuttet i statsbudsjettet 2020 i støtten til markedsføring av Norge. Å ikke tilføre markedsføringen av Norge mer midler også i 2022 viser en mangel på anerkjennelse av hvor hardt og hvor lenge næringen er rammet. Innovasjon Norge skriver i reiselivsstrategien fra mai 2021 at "det internasjonale markedet vil være krevende å opparbeide på nytt, da konkurransen om de reisende vil være stor, og det antagelig vil være færre reisende som resultat av krisens økonomiske konsekvenser. Samtidig vil bransjen streve med finansiering av egen virksomhet i denne perioden, og ha liten anledning til å gjøre dette arbeidet selv." Budsjettforslaget svekker Norges evne til å tiltrekke seg flere av de lønnsomme kundene som reiser lenger, langsommere og legger igjen flere penger, vanskeliggjør ambisjonen om "Hele Norge, hele året". NHO Reiseliv mener at omfanget av krisen for reiselivet gjør det helt nødvendig med økte midler i 2022.

Regjeringen Solberg foreslo i sitt budsjett for 2022 å gjeninnføre flypassasjeravgiften fra 1.1.2022. Regjeringen utgått av Ap og Sp sier i Hurdalserklæringen at den "vil erstatte dagens flypassasjeravgift med en bedre løsning slik at distriktsarbeidsplasser og rutetilbud ikke rammes urimelig slik som nå." Denne formuleringen om flypassasjeravgiften tilsier at Ap/Sp-regjeringen anerkjenner den eksisterende avgiftens uheldig utslag, og at man bør skrote gjeninnføringen av flypassasjeravgiften og ta næringen med i utformingen av en eventuell ny avgift.

Avinor har i sine prognoser for 2022 lagt til grunn en trafikkreduksjon på knappe 20% sammenholdt med 2019-nivå, noe som vil utgjøre en ytterligere markedssvikt på flere milliarder kroner. Flypassasjeravgiften kan ikke gjeninnføres i en tid der flybransjen ligger

nede og hvor samtidig norsk reiseliv skal forsøke å gjenerobre markedet. Dette rammer og særlig Nord-Norge rammes fordi flytransport ofte er eneste reelle alternativ. Å gjeninnføring en avgift som fordyrer reise til og i Norge vil uten tvil bidra til å betydelig redusere norsk reiselivs konkurranse- og gjenreisningevne i 2022.

Reiselivsmomsen (lav sats) bør senkes til 8 % for 2022 (Prop. 1 LS kap 8).

NHO Reiseliv mener at krisenivået på 6 % burde vært videreført ut 2021, og at det er nødvendig med et lavere nivå enn 12 % også i 2022. Vi minner om at Senterpartiet i har uttalt at de ønsker et nivå på 8 % permanent. Dette er et godt forslag. Norske overnattingsbedrifter hadde en gjennomsnittlig driftsmargin på rundt NULL allerede før koronaen traff oss. I 2018 hadde én av tre hoteller i Norge røde tall, men mange hadde allikevel penger på bok og dermed litt å gå på. Som en konsekvens av pandemien og dens strenge restriksjoner som førte til stengte dører eller svært få gjester, er kassa tom for veldig mange reiselivsbedrifter. De lever på lån og det vil ta lang tid før de kommer tilbake til normalen etter tidenes største likviditetskrise. De trenger rammebetingelser som anerkjenner den krisen de har vært i og konsekvensene av denne på lang sikt. Serveringsmoms på 25 % samtidig som momsen på mat kjøpt på butikk og take away er 15 % oppleves som urettferdig og som en skatt på arbeid. Her må nivået harmoniseres.

Formuesskattekuttene de siste årene må ikke reverseres (Prop. 1 LS kap 5).

Formuesskatten skader norske bedrifters evne til å skape nye arbeidsplasser i hele landet. Formuesskatten gjør også at det er vanskelig å holde hoteller i norsk eierskap, siden denne kun betales av personer bosatt i Norge. Konsekvensen av formuesskatt er at eiere tvinges til å tappe bedriftene for egenkapital eller ta opp lån for å betale formuesskatt selv om bedriften ikke tjener penger. I forbindelse med behandlingen av Reiselivsmeldingen (Meld.St. 19 (2016–2017)) ga Stortingets flertall i 2017 (partiene Sp, H, V, Krf og Frp) sin tilslutning til forslag om lettelse i formuesskatten på hoteller/overnattingssteder gjennom en vesentlig økning i verdsettelsesrabatten. I skatteproposisjonen for 2022 skriver Finansdepartementet at denne rabatten er økt fra 20 pst. i 2018 til 50 pst foreslått for 2022, og at man derfor ikke går videre med en særskilt verdsettelsesrabatt for reiseliv. NHO Reiseliv anerkjenner dette, men peker samtidig på at en reversering av de siste års økning av verdsettelsesrabatten vil sende en økt skatteregning til norskeide reiselivsbedrifter. Dette vil i de kommende årene ha negativ effekt på nødvendig vedlikehold, nye investeringer, nye ansettelser eller nye konsepter. Som en konsekvens av pandemien og dens strenge restriksjoner som førte til stengte dører eller svært få gjester, er kassa tom for veldig mange hoteller. Det er ikke rom for økte skatter hos disse nå.

NHO Reiseliv ser også at den nye regjeringen i Hurdalserklæringen åpner for at den vil gi "kommuner mulighet til å innføre besøksbidrag. Det skal raskt settes i gang ett eller flere pilotprosjekter, for eksempel i Lofoten, basert på lokalt initiativ." Det er viktig at regjeringen ikke forhaster seg i dette arbeidet, slik at man allerede i 2022 innfører en fordyrende avgift på reiseliv allerede før markedet er kommet skikkelig tilbake. For å gjøre en eventuell ny ordning mest mulig treffsikker og rettferdig, er det nødvendig med bred involvering av næringen i utformingen av dette besøksbidraget. En eventuell ny avgift eller skatt kan ikke legges på bedrifter som allerede i dag betaler alle normale pålagte skatter og avgifter (eks overnatting og servering). En eventuell ny avgift eller skatt kan ikke legges på bedrifter som allerede i dag betaler alle normale pålagte skatter og avgifter (eks overnatting og servering).

Med vennlig hilsen NHO Reiseliv